

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel. 02/289.76.11
Fax 02/289.76.09

DOORVOERTARIEVEN: TOELICHTING BIJ HET WETTELIJK KADER

1. Doorvoertarieven zijn gereguleerde tarieven, geen door de partijen contractueel bepaalde tarieven.
(art. 3, § 1, van de Europese Verordening nr. 1775/2005 van Parlement en Raad dd. 28 september 2005).
2. De gereguleerde doorvoertarieven moeten op de werkelijke kosten van de doorvoer zijn afgestemd.
(zie o.m. artikel 3 § 1 Europese Verordening dd. 28 september 2005; de interpretatieve nota van de Commissie dd. 20 april 2007; overweging 16 van de Tweede Aardgasrichtlijn; art. 15/5 en 15/5*bis* van de Belgische Gaswet).
3. De gereguleerde doorvoertarieven, afgestemd op de werkelijke kosten van de doorvoer, mogen niet discriminerend zijn en moeten objectief worden toegepast (artikel 18 van de Tweede Aardgasrichtlijn; artikel 15/5*ter*, 1° van de Belgische Gaswet).
4. De gereguleerde doorvoertarieven, kostengeoriënteerd en niet-discriminerend, moeten vóór hun inwerkingtreding door de nationale regulator (CREG) worden goedgekeurd (artikelen 18 en 25, § 2, van de Tweede Aardgasrichtlijn; zie ook de Belgische Gaswet en het KB meerjarentarieven).
5. Contractuele tarieven, naar eigen inzichten door de partijen bij de sluiting van een doorvoercontract bepaald, voldoen niet aan die voorschriften.
6. Het Europees kader laat ruimte voor doorvoerprijzen (doorvoertarieven) die door marktmechanismen zouden worden bepaald, op voorwaarde dat er een voldoende concurrentiële markt bestaat en zulks door de nationale wetgeving is voorzien (art. 3 van de Europese Verordening dd. 28 september 2005).

Van die mogelijkheid werd door de Belgische wetgever geen gebruik gemaakt (geen voldoende concurrentiële markt).

Contractueel bepaalde doorvoerprijzen zijn – hoe dan ook – niet door een marktmechanisme bepaald.

7. De doorvoertarieven worden door de netwerkbeheerder aan de CREG voorgesteld, die onderzoekt of de voorgestelde tarieven met het wettelijk kader stroken ("cost plus" tariefmethodologie opgenomen in de Belgische Gaswet en in het KB meerjarentarieven, met inbegrip van de specifieke bepalingen inzake doorvoer).

Wanneer wordt vastgesteld dat de voorgestelde tarieven door de CREG niet kunnen worden goedgekeurd, moet de netwerkbeheerder een aangepast tariefvoorstel doen.

Blijkt dat tariefvoorstel nog steeds niet te kunnen worden goedgekeurd omdat het o.m. niet met het wettelijk kader spoort, dan heeft de wetgever aan de CREG opgelegd om voorlopige tarieven te bepalen (art. 17 van het KB meerjarentarieven), uiteraard in overeenstemming met het toepasselijk wettelijk kader.

Die tarieven zijn voorlopig in die zin dat zij gelden tot een akkoord tussen de CREG en de netwerkbeheerder wordt bereikt of alle rechtsmiddelen van de netbeheerder zijn uitgeput.

8. Krachtens artikel 32, § 1, van de Tweede Aardgasrichtlijn (omgezet in het Belgisch recht door artikel 15/19 van de Gaswet) gelden de gereguleerde (kostengeoriënteerde en niet-discriminerende) doorvoertarieven niet met betrekking tot doorvoercontracten, die werden gesloten voor 1 juli 2004 en die in overeenstemming zijn met artikel 3, lid 1 van de Doorvoerrichtlijn van de Raad dd. 31 mei 1991 (Richtlijn nr. 91/296/CEE).
9. Volgens artikel 3, lid 1, van de Doorvoerrichtlijn van 31 mei 1991 worden de doorvoercontracten tussen grote netwerken gesloten tussen de entiteiten die in de Lidstaten verantwoordelijk zijn voor de grote netwerken en, in voorkomend geval, met verantwoordelijke entiteiten in de Lidstaten, die voor de in- en uitvoer van aardgas instaan.
10. De verantwoordelijke entiteiten worden omschreven in artikel 2 van de Doorvoerrichtlijn dd. 31 mei 1991 als de entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de grote aardgasvervoersnetwerken onder hoge druk, die in de Lidstaten bestaan en als entiteit zijn opgenomen op een lijst, die in bijlage bij de Richtlijn is gevoegd (van tijd tot tijd te actualiseren).
11. Uit art. 32, § 1, van de Tweede Aardgasrichtlijn en artikel 15/19 van de Belgische Gaswet blijkt aldus dat doorvoercontracten niet aan de gereguleerde tarieven onderworpen zijn, mits drie voorwaarden zijn vervuld:
- gesloten voor 1 juli 2004
 - gesloten tussen entiteiten, verantwoordelijk voor de grote netwerken in de Lidstaten en alsdusdanig opgenomen in de lijst gevoegd als bijlage bij de Doorvoerrichtlijn, dan wel met entiteiten die in de Lidstaten verantwoordelijk zijn voor de in- en de uitvoer
 - het doorvoercontract moet betrekking hebben op doorvoer in de zin van artikel 2 van de Doorvoerrichtlijn, d.w.z. door een verantwoordelijke entiteit worden uitgevoerd.

12. M.b.t. België staat Distrigas NV als verantwoordelijke entiteit op de hiervoor bedoelde lijst vermeld.
T.g.v. de splitsing van Distrigas NV en de daarmee gepaard gaande toewijzing van het netwerk aan de NV Fluxys, kan worden aangenomen dat laatstgenoemde thans de verantwoordelijke entiteit in de zin van de artikelen 2 en 3 van de Doorvoerrichtlijn is.
13. Afgezien van de doorvoercontracten die onder de toepassing van de artikelen 32, § 1, van de Tweede Aardgasrichtlijn en artikel 15/19 van de Belgische Gaswet vallen en waarop de daarin contractueel bepaalde prijzen toepasselijk blijven, moeten op alle andere doorvoercontracten de gereguleerde, kostengeoriënteerde en niet-discriminatoire, doorvoertarieven worden toegepast, bepaald volgens de hiervoor beschreven procedure.
14. Gelet op de in de Belgische wetgeving toegepaste "cost plus" tariefmethodologie, worden alle investeringen van de netwerkbeheerder, met een billijke winstmarge, aan de gebruikers van het netwerk doorgerekend.
Dit zorgt ervoor dat er geen enkele rem op investeringen bestaat en dat een investering alsdusdanig met geen financieel risico voor de netwerkbeheerder gepaard gaat.
15. Artikel 15/5*bis*, § 3, van de Belgische Gaswet voorziet zelfs dat (enkel) m.b.t. nieuwe doorvoerinstallaties of uitbreidingen van doorvoerinstallaties, afgezien van de doorrekening van de volledige investeringskost in de gereguleerde doorvoertarieven, een hogere billijke winstmarge kan worden bekomen.
Dit is een manifeste aanzet tot dgl. bijkomende investeringen, waarvoor de netwerkbeheerder meteen financieel wordt beloond.
Die verhoogde billijke winstmarge wordt in het niet-discriminerende doorvoertarief doorgerekend.
16. M.b.t. zeer grote en bijzondere infrastructuurwerken, voorzien artikel 22 van de Tweede Aardgasrichtlijn en artikel 15/5*duodecies* van de Belgische Gaswet een uitzondering op het beginsel inzake niet-discriminatie m.b.t. doorvoertarieven, vermits m.b.t. die infrastructuur, die moet voldoen aan de, in die wetsbepalingen vermelde voorwaarden, bijzondere en, geval per geval, bepaalde doorvoertarieven kunnen gelden.
Buiten het kader van die uitzondering, legt het wettelijk kader unieke doorvoertarieven per doorvoerdienst op.